

CENTRUM DZIEDZICTWA PRZYRODY GÓRNEGO ŚLĄSKA

ul. Św. Huberta 35
40-543 Katowice

tel./fax: /32 / 201-18-17
209-50-08

NIP: 954-22-48-741

e-mail: <cdpgs@cdpgs.katowice.pl>
<<http://www.cdpgs.katowice.pl>>

Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska zostało powołane rozporządzeniem Wojewody Katowickiego z dnia 15 grudnia 1992 roku do badania, dokumentowania i ochrony oraz prognozowania stanu przyrody Górnego Śląska. Z dniem 1 stycznia 1999 roku Centrum jest samorządową jednostką budżetową, przekazaną województwu śląskiemu rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 listopada 1998 roku.

L. Dz. 255 /2016

Katowice, dn. 06.09.2016 r.

Sz. P. Łukasz Komoniewski
Prezydent Miasta Będzina
Urząd Miejski w Będzinie
ul. 11 Listopada 20
42-500 Będzin

Dotyczy: projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w dzielnicy Małobądz wraz z prognozą oddziaływania na środowisko ze szczególnym uwzględnieniem terenu łąk ograniczonego ogródkami działkowymi „Wypoczynek” oraz zabudową przy ul. Olszynowej, Rolniczej, 27 Stycznia i Norwida.

Projekt miejscowego planu zagospodarowanie przestrzennego dla terenów w dzielnicy Małobądz oraz jego prognoza oddziaływania na środowisko opierają się na niepełnej wiedzy na temat walorów przyrodniczych tego terenu lub wiedzę tą pomijają i bagatelizują.

Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Będzina podaje, że występują tu gatunki ptaków podlegające ścisłej ochronie gatunkowej: bogatka, cierniówka, dymówka, dzięcioł duży, dzwonec, kapturka, kłaskawka, kopciuszek, kos, kukułka, kulczyk, kwiczoł, łożówka, makolągwa, modraszka, muchołówka szara, piecuszek, piegża, pliszka siwa, pliszka żółta, pokląskwa, pustułka, sierpówka, szczygieł, trznadęł, wróbel, zaganiacz i zięba, a także podlegająca częściowej ochronie gatunkowej sroka. Kontrola przeprowadzona przez Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska w 2016 r. wykazała występowanie następujących ptaków objętych ścisłą ochroną gatunkową: zaganiacz, kos, gąsiorek, cierniówka, modraszka, świerszczak, pierwiosnek, piecuszek, kukułka, kłaskawka, oraz objęta ochroną częściową sroka. Były to obserwacje dokonane w biotopach odpowiednich dla tych ptaków i w trakcie sezonu lęgowego, często z odnotowaniem zachowań lęgowych (śpiew, przebywanie w sąsiedztwie gniazda, obecność ptaków młodych), co pozwala z dużym prawdopodobieństwem zakładać, że ww. gatunki są dla tych łąk gatunkami lęgowymi. Ponadto wspomniana kontrola wykazała występowanie na łąkach chomika europejskiego objętego ścisłą ochroną gatunkową i wymagającego czynnej ochrony. Z danych posiadanych przez Centrum wynika,

że teren łąk na Wzgórzu Małobądz i okoliczne ogródki działkowe to jedyne stanowisko tego wymierającego gatunku na terenie Będzina.

Wśród wspomnianych gatunków chomik europejski jest wymieniony w Załączniku IV Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a gąsiorek w Załączniku I Dyrektywy 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków.

Wspomniana w piśmie WRM.RSiR.6724.24.2016 z dn. 20.07.2016 opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach opiera się więc na niepełnej wiedzy na temat obszaru objętego projektem mpzp. W świetle informacji jakimi dysponuje Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska należy stwierdzić, że na przedmiotowym terenie występują stanowiska zwierząt objętych ochroną prawną, a także gatunki do ochrony których Polska jest zobowiązana na mocy prawa unijnego.

Zdecydowanie przeciwstawiamy się zapisom prognozy oddziaływania na środowisko mpzp zawartym w rozdziałach 2.9 i 5.7. Stwierdza się w nich, że występują na tym terenie gatunki co prawda podlegające ochronie, ale głównie są to gatunki synantropijne, które nie będą miały problemu z przystosowaniem się do zmiany zagospodarowania terenu i będą mogły wykorzystać tereny o zmienionym przeznaczeniu jako nowe siedliska, wymieniając w sposób tendencyjny jedynie gatunki o wymaganiach siedliskowych odpowiadających tej tezie. Tymczasem gatunki ptaków, takie jak np. gąsiorek, kłaskawka, czy pokłaskwa są gatunkami związanymi z terenami otwartymi i bardzo wrażliwe by przystosowały się do życia wśród planowanej zabudowy lub ich populacje utrzymały się na obecnym poziomie przy pozostawieniu bardzo ograniczonej przestrzeni zieleni, która ponadto zgodnie z projektem może podlegać różnym formom zagospodarowania, innym niż zabudowa, ingerującym jednak w siedliska tych gatunków. Ponadto bardzo niewielki fragment otwartych terenów zielonych w połączeniu z rozwojem zabudowy spowoduje znaczący wzrost presji na ten teren i jego intensywne wykorzystanie rekreacyjne (spacery, wyprowadzanie psów, palenie ognisk). Również chomik europejski, który co prawda niewątpliwie wykorzystuje jako siedlisko pobliskie ogródki działkowe także korzysta z terenów otwartych i łąk (ostatniej obserwacji dokonano właśnie na łące). Drastyczne ograniczenie powierzchni terenów otwartych i łąk z dużym prawdopodobieństwem negatywnie odbije się na tutejszej populacji chomika europejskiego, a przypomina, że jest to jedyne miejsce występowania tego rzadkiego i zagrożonego gatunku na terenie Będzina (w województwie śląskim czynne stanowiska chomika europejskiego stwierdzono jedynie w 12 gminach). Nie można zgodzić się więc z konkluzją zawartą w prognozie, jakoby realizacja projektu mpzp nie przyczyniała się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Również zapisy zawarte w opisie walorów krajobrazowych Wzgórza Małobądz (rozdziały 2.11 i 5.9) zdają się umniejszać jego rzeczywistej wartości. Oprócz terenów zarośniętych nawłocią kanadyjską (która faktycznie zajmuje znaczne przestrzenie), występują tu tereny o charakterze łąkowym i murawowym. Dokładny opis walorów przyrodniczych i krajobrazowych przekazano do Wydziału Kształtowania Środowiska i Wydziału Rozwoju Miasta wraz z pismem L.Dz. 203/2016 z dn. 23.06.2016.

W związku z powyższym Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska pragnie wnieść uwagi do przedstawionego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla terenu położonego w dzielnicy Małobądz i prognozy oddziaływania na środowisko w trybie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 778). Nasze uwagi przedstawiamy poniżej.

Uwagi do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Wnioskodawca:

Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska
ul. Św. Huberta 35
40-543 Katowice

Dotyczy:

-obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w szczególności C21.MN, C22.ZP, E3.MN)

1. Prognoza oddziaływania na środowisko do mpzp temat środowiska przyrodniczego i krajobrazu traktuje w sposób tendencyjny, przedstawiając treści w sposób zdawałoby się zgodny z ogólnie przyjętą tezą braku negatywnego wpływu. Tymczasem stan faktyczny odbiega od przedstawionego: na terenie objętym projektem występują gatunki objęte ścisłą ochroną gatunkową, w tym gatunki które nie zdołają się przystosować do zmian zagospodarowania terenu przewidzianych w planie i bardzo prawdopodobne, że realizacja postanowień projektu mpzp będzie miała negatywny wpływ na populacje tych gatunków (m. in. gąsiorek, pokląskwa, kłąskawka, chomik europejski).
2. Wnioskujemy o powrót do koncepcji zagospodarowania terenu wyrażonej w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – nie wprowadzanie zabudowy na terenie E3.MN, a nawet wycofanie linii zabudowy C21.MN w kierunku ulicy Olszynowej, pozostawiając możliwie dużą część łąk (w tym C22.ZP) w stanie niezmienionym lub przeznaczając ją na cele rekreacyjne przy uwzględnieniu potrzeb występujących tam gatunków zwierząt i możliwości zachowania płatów łąk i muraw nie zarośniętych nawłocią.
3. Wnioskujemy o przeznaczenie terenu łąk ograniczonego ogródkami działkowymi „Wypoczynek” oraz zabudową przy ul. Olszynowej, Rolniczej, 27 Stycznia i Norwida (C21.MN, C22.ZP, E3.MN) na cele ochrony przyrody w formie użytku ekologicznego. Dokładniej walory przyrodnicze przemawiające za objęciem ochroną tego terenu opisano w piśmie L.Dz. 203/2016 z dn. 23.06.2016. Ochrony wymaga przede wszystkim jedyne w Będzinie stanowisko chomika europejskiego.

Z poważaniem

D Y R E K T O R
(dr Jerzy Pdrusel)

Do wiadomości:

1. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach
ul. Dąbrowskiego 22, 40-032 Katowice

2. Mariusz Bąk (podkowiec17@interia.pl) *(wersja odczytana przez e-maila)*